

KONFIDENCIALUMO UŽTIKRINIMO IR SKAIDRUMO PRINCIPO SANTYKIS VIEŠUOSIUOSE PIRKIMUOSE

Dovilė Jankauskytė¹

DOI: <http://dx.doi.org/10.7220/2029-4239.17.1>

SANTRAUKA

Straipsnyje nagrinėjami konfidencialumo viešuosiuose pirkimuose teoriniai aspektai: konfidencialios informacijos samprata, konfidencialios informacijos apsaugos teisinis pagrindas (reguliavimas) ir iš jo kylanti perkančiųjų organizacijų pareiga neatskleisti tiekėjų pasiūlymuose nurodytos konfidencialios informacijos tretiesiems asmenims, taip pat tiekėjų, siekiančių jiems priklausančios informacijos apsaugos, teisės ir pareigos. Išanalizavus konfidencialumo teorinius aspektus, keliamas klausimas, kokios yra konfidencialumo užtikrinimo viešuosiuose pirkimuose ribos.

Siekiant atsakyti į iškeltą klausimą, analizuojamas viešųjų pirkimų skaidrumo principas ir iš jo kylanti tiekėjų teisė susipažinti su kitų tiekėjų pasiūlymais įgyvendinimo reikalavimai. Tiekėjams siekiant susipažinti su kitų tiekėjų pasiūlymus sudarančia informacija ir tokiu būdu įvertinti, įskaitant, bet neapsiribojant, perkančiosios organizacijos priimtų sprendimų pagrįstumą bei teisėtumą, susiduria dvi Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymo saugomos vertybės – teisė į pakankamą informaciją, kaip skaidrumo principo išraiškos forma, ir teisė į konfidencialios informacijos apsaugą. Todėl straipsnyje siekiama atskleisti konfidencialios informacijos apsaugos užtikrinimo ir viešųjų pirkimų skaidrumo principo įgyvendinimo santykį bei tinkamą balansą tarp šių dviejų vertybių, nepaneigiant nei vienos iš jų.

---

¹ Autorė yra advokato Irmanto Norkaus ir partnerių kontoros COBALT asocijuota teisininkė, advokato padėjėja;

Išanalizavus tiek Europos Sąjungos, tiek nacionalinį teisinį reguliavimą, Europos Sąjungos bei nacionalinių teismų praktiką, jos tendencijas bei mokslinę teisinę literatūrą, straipsnio pabaigoje pateikiamos išvados, įrodančios, jog viešųjų pirkimų skaidrumas, pasireiškiantis inter alia pirkimų viešumu, o kartu ir viešasis interesas, jog pirkimai būtų vykdomi teisėtai, vis dėl to neretai yra pripažįstamas didesne vertybe nei privačių subjektų informacijos apsauga.

REIKŠMINIAI ŽODŽIAI

Viešieji pirkimai, konfidencialumas, skaidrumo principas, konkurencija.

ĮVADAS

Įvairūs verslo subjektai, dalyvaudami viešuosiuose pirkimuose, neretai perkančiosioms organizacijoms kartu su pasiūlymais pateikia informaciją, kuri yra ypač svarbi, vertinga ir suteikianti jiems konkurencinį pranašumą prieš kitus ūkio subjektus. Europos Sąjungos Teisingumo Teismas yra nurodęs, kad tiekėjų pasiūlymų konfidenciali informacija neteikiama tretiesiems asmenims, nes viešojo pirkimo sutarčių sudarymo procedūros grindžiamos pasitikėjimo tarp perkančiųjų organizacijų ir joje dalyvaujančių ūkio subjektų santykiais. Pastarieji privalo turėti galimybę perkančiosioms organizacijoms pateikti bet kokią sutarčiai sudaryti naudingą informaciją, nebijodami, kad šios organizacijos ją pateiks tretiesiems asmenims, nes tokios informacijos atskleidimas gali būti žalingas šiems ūkio subjektams². Perkančiajai organizacijai nepagrįstai atskleidus informaciją, kurią tiekėjas nurodo kaip konfidencialią, nukentėtų teisėti tiekėjo komerciniai interesai. Taigi, konfidencialios informacijos apsaugos viešuosiuose pirkimuose užtikrinimas yra viena iš pagrindinių perkančiųjų organizacijų pareigų.

Kita vertus, tiekėjų pasiūlymus sudarančios informacijos apsauga negali būti piktnaudžiaujama taip, kad viešieji pirkimai taptų konfidencialiais perkančiųjų organizacijų ir

---

² Europos Sąjungos Teisingumo Teismo 2008 m. vasario 14 d. sprendimas Nr. C-450/06, Varec, Rink. 2008, p. I-581.

tiekėjų susitarimais³. Vienas iš svarbiausių viešųjų pirkimų principų – skaidrumo principas – įpareigoja perkančiąsias organizacijas, vykdančias viešųjų pirkimų procedūras, užtikrinti pakankamą procedūrų viešumą, kaip favoritizmo rizikos ir savavališkumo išvengimo bei neiškraipytos tiekėjų tarpusavio konkurencijos užtikrinimo garantą. Skaidrumo principas, be kita ko, reiškia tiekėjų galimybę patikrinti perkančiosios organizacijos priimtus sprendimus, juos ginčyti ir būti tikriems, kad viešųjų pirkimų ginčus nagrinėjančių institucijų priimti sprendimai bus tinkamai įgyvendinti⁴. Kaip vienas iš perkančiosios organizacijos priimtų sprendimų pagrįstumo įvertinimo būdų yra Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatyme įtvirtinta tiekėjų teisė susipažinti su viešojo pirkimo laimėtojo pasiūlymu ir patikrinti, ar konkretus laimėtojas pasirinktas pagrįstai.

Taigi, viešųjų pirkimų procedūrų metu perkančiosios organizacijos turi pareigą tretiesiems asmenims neatskleisti tiekėjų pasiūlymų konfidencialios informacijos. Tuo tarpu tiekėjai, dalyvaujantys viešuosiuose pirkimuose, turi teisę susipažinti tiek su vykdomomis procedūromis, tiek su kitų tiekėjų pasiūlymais⁵. Todėl, būtina atrasti tinkamą pusiausvyrą tarp perkančiųjų organizacijų pareigos užtikrinti viešųjų pirkimų procedūrų skaidrumą, nepažeidžiant konfidencialios informacijos apsaugos, ir tiekėjų teisės į informaciją įgyvendinimo.

Atsižvelgiant į tai, kas nurodyta, šios publikacijos tikslas yra išanalizuoti ir apibrėžti konfidencialumo užtikrinimo pareigos ir skaidrumo principo (iš jo kylančių pareigų) santykį viešuosiuose pirkimuose.

Siekiant nurodyto tikslo, pirmiausia, yra būtina atskleisti konfidencialios informacijos sampratą, apsaugos bei skaidrumo principo teisinį pagrindą ir turinį. Be to, siekiant atskleisti nagrinėjamą temą, analizuojama, kokiais atvejais, užtikrinant balansą tarp skaidrumo principo reikalavimų ir tiekėjų informacijos apsaugos, pagal savo esmę konfidencialia galinti būti pripažinta informacija, vis dėlto, turi būti atskleista. Galiausiai, identifikuojami konfidencialumo reikalavimo subjektai ir jiems tenkančios teisės bei pareigos.

---

³ Lietuvos apeliacinio teismo 2012 m. gegužės 3 d. nutartis civilinėje byloje Nr.2A-1514/2012.

⁴ Soloveičikas, D. Viešųjų pirkimų principai: jų taikymas remiantis Europos Teisingumo Teismo ir Lietuvos teismų praktika. JUSTITIA 2008 m. Nr. 3 (69), p. 27-40.

⁵ Kenstavičius, D. Konfidencialumo reikalavimų teisiniai pagrindai viešuosiuose pirkimuose. Jurisprudencija. 2014, 21(3): 803–821.

Šios publikacijos tyrimo objektą sudaro konfidencialios informacijos samprata, konfidencialios informacijos apsaugos teisinis reguliavimas ir iš jo kylanti perkančiųjų organizacijų pareiga neatskleisti tiekėjų pasiūlymuose nurodytos konfidencialios informacijos bei tiekėjų teisė susipažinti su kitų tiekėjų pasiūlymais, kaip viena iš skaidrumo principo įgyvendinimo formų. Publikacijoje analizuojamas Europos Sąjungos bei nacionalinis teisinis reguliavimas, Europos Sąjungos bei nacionalinių teismų praktika, taip pat užsienio bei Lietuvos mokslinė literatūra.

Siekiant visapusiškai atskleisti publikacijos temą, šaltinio turinio analizės metodo pagalba analizuojami norminiai teisės aktai, teismų praktika, teisinė mokslinė literatūra bei kiti šaltiniai. Remiantis sisteminės analizės metodu, atskleidžiama konfidencialios informacijos samprata, požymiai bei ypatumai, taip pat skaidrumo principo turinys ir aktuali išraiškos forma. Lyginamuoju metodu analizuojamas galiojančios teisinės bazės ir šiuo metu teisinės galios netekusių ar pakeistų teisės normų turinys, pakeitimų įtaka teisinei konfidencialios informacijos viešuosiuose pirkimuose apsaugai. Atlikta analizė susisteminta ir atitinkamos išvados pateiktos apibendrinimo metodu.

KONFIDENCIALUMO UŽTIKRINIMO VIEŠUOSIUOSE PIRKIMUOSE REIKALAVIMAS IR TEISINIS REGULIAVIMAS

Konfidencialumo užtikrinimo arba, kitaip tariant, konfidencialios informacijos apsaugos pareigą viešuosiuose pirkimuose, visų pirma, įtvirtina galiojantis Europos Sąjungos teisinis reguliavimas. 2014 m. vasario 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos Nr. 2014/24/ES „Dėl viešųjų pirkimų, kuria panaikinama Direktyva 2004/18/EB“ (toliau – **Direktyva 2014/24/ES**) 21 straipsnio 1 dalyje įtvirtinta nuostata, jog: „*Jei šioje direktyvoje arba perkančiajai organizacijai taikomoje nacionalinėje teisėje, visų pirma teisės aktuose dėl teisės gauti informaciją, nenurodyta kitaip, ir nedarant poveikio pareigoms, susijusioms su paskirtų sutarčių viešinimu ir informacijos teikimu kandidatams ir konkurso dalyviams, kaip nustatyta 50 ir 55 straipsniuose, perkančioji organizacija neatskleidžia ekonominės veiklos vykdytojų jai*

perduotos informacijos, kurią jie nurodė kaip konfidencialią, įskaitant technikos ar prekybos paslaptis ir konfidencialius pasiūlymų aspektus, bet jais neapsiribojant“. Analogiškas teisinis reguliavimas yra įtvirtintas ir 2014 m. vasario 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos Nr. 2014/25/ES „Dėl subjektų, vykdančių veiklą vandens, energetikos, transporto ir pašto paslaugų sektoriuose, vykdomų pirkimų, kuria panaikinama Direktyva 2004/17/EB“ (toliau - **Direktyva 2014/25/ES**) 39 straipsnyje⁶.

Mokslinėje teisinėje literatūroje sutinkama nuomonė, jog toks Direktyvos 2014/24/ES reguliavimas⁷ reiškia, jog, viena vertus, direktyva draudžia konfidencialios informacijos atskleidimą tik tiek, kiek yra uždrausta valstybės įstatyminio reguliavimo lygmenyje, kas kartu reiškia, kad, pažeidus nacionalinius įstatymus dėl konfidencialios informacijos apsaugos ir naudojimo, automatiškai būtų laikoma, kad yra pažeisti ir atitinkami direktyvos straipsniai, kita vertus, direktyvos nuostatos užtikrina laisvę tiekėjams pažymėti, kurią informaciją jie laiko konfidencialia⁸.

Taigi, nurodytas Europos Sąjungos teisinis reguliavimas suponuoja pirminę išvadą, jog perkančiosios organizacijos visais atvejais privalo užtikrinti tiekėjų joms perduotos informacijos, kurią patys tiekėjai nurodė kaip konfidencialią, apsaugą. Europos Sąjungos teisiniame reguliavime būtent tiekėjams suteikiama diskrecijos teisė nurodyti, kokia perkančiosioms organizacijos teikiama informacija laikytina konfidencialia, nepateikiant jokių kriterijų, kuriais remiantis turėtų būti nustatomas informacijos konfidencialumas, ar priemonių, kuriomis tiekėjai turėtų pagrįsti, įrodyti kartu su pasiūlymu teikiamos informacijos konfidencialumą. Išimtinai formaliai vertinant pažodinę Direktyvos 2014/24/ES 21 straipsnio išraišką, būtų galima konstatuoti, jog tiekėjai turi iš esmės neribotą teisę nustatyti perkančiosioms

---

⁶ Atsižvelgiant į teisinio reguliavimo analizuojamą klausimą tapatumą Direktyvoje 2014/24/ES bei Direktyvoje 2014/25/ES, toliau šioje publikacijoje bus pasisakoma tik dėl Direktyvoje 2014/24/ES įtvirtinto teisinio reguliavimo.

⁷ Atkreiptinas dėmesys, jog iš esmės analogiškas teisinis reguliavimas buvo įtvirtintas ir 2004 m. kovo 31 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvoje Nr. 2004/18/EB „Dėl viešojo darbu, prekių ir paslaugų pirkimo sutarčių sudarymo tvarkos derinimo“ bei 2004 m. kovo 31 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvoje Nr. 2004/17/EB „Dėl subjektų, vykdančių veiklą vandens, energetikos, transporto ir pašto paslaugų sektoriuose, vykdomų pirkimų tvarkos derinimo“, kurias atitinkamai pakeitė Direktyva 2014/24/ES bei Direktyva 2014/25/ES.

⁸ Arrowsmith, S. The Law of Public and Utilities and Procurement. London: Sweet & Maxwell, 2005, p. 436.806.

informacijoms teikiamos informacijos konfidencialumą, tuo tarpu perkančiosios organizacijos turi griežtą pareigą užtikrinti informacijos, kurią patys tiekėjai nurodė kaip konfidencialią, apsaugą.

Vis dėlto, Direktyvos 2014/24/ES 21 straipsnyje aiškiai nurodyta, jog jame įtvirtintas teisinis reguliavimas taikomas tik tokiu atveju, jeigu „perkančiajai organizacijai taikomoje nacionalinėje teisėje, visų pirma teisės aktuose dėl teisės gauti informaciją, nenurodyta kitaip“. Taigi, Direktyva 2014/24/ES suteikia teisę būtent valstybėms narėms nacionaliniame teisiniame reguliavime, įgyvendinančiame Direktyvos 2014/24/ES nuostatas, nustatyti griežtesnį teisinį konfidencialumo įgyvendinimo viešuosiuose pirkimuose reglamentavimą. Todėl, siekiant visapusiškai išsiaiškinti konfidencialumo užtikrinimo teisinį reguliavimą, būtina analizuoti ne tik Europos Sąjungos teisinį reglamentavimą, bet taip pat ir jį įgyvendinančias nacionalines teisės normas.

Iki 2017 m. liepos 1 d. galiojusiame Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatyme, įgyvendinusiame 2004 m. kovo 31 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą Nr. 2004/18/EB „Dėl viešojo darbų, prekių ir paslaugų pirkimo sutarčių sudarymo tvarkos derinimo“ bei 2004 m. kovo 31 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą Nr. 2004/17/EB „Dėl subjektų, vykdančių veiklą vandens, energetikos, transporto ir pašto paslaugų sektoriuose, vykdomų pirkimų tvarkos derinimo“, buvo įtvirtintas pakankamai siauras informacijos, kuri nelaikytina konfidencialia, sąrašas, apsiribojant pasiūlyme nurodyta kaina⁹. Toks nacionalinis teisinis reguliavimas (kaip ir Europos Sąjungos teisinis reguliavimas) savo esme nustatė pakankamai didelę laisvę patiems tiekėjams pasirinkti, kuri informacija turėtų būti laikoma konfidencialia. Todėl tiekėjai buvo linkę nurodyti, jog didžioji pasiūlymą sudarančios informacijos dalis, o ne retai netgi ir visas pasiūlymas, laikytini konfidencialiais.

Tačiau nuo 2017 m. liepos 1 d. įsigaliojęs naujos redakcijos Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymas įtvirtino iš esmės sugriežtintą konfidencialios informacijos teisinį reguliavimą. Viena vertus, naujos redakcijos Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymo 20 straipsnio 1 dalyje nurodyta ankstesniam reguliavimui tapati nuostata, jog perkančioji organizacija, komisija, jos nariai ar ekspertai ir kiti asmenys negali tretiesiems asmenims

---

⁹ Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymo 6 str. 1 d. buvo nurodyta, jog pasiūlyme nurodyta prekių, paslaugų ar darbų kaina, išskyrus jos sudedamąsias dalis, nėra laikoma konfidencialia informacija.

atskleisti iš tiekėjų gautos informacijos, kurią jie nurodė kaip konfidencialią. Tačiau, kita vertus, Viešųjų pirkimų įstatymu ne tik įtvirtinta konfidencialios informacijos apsauga, kaip tokia, bet taip pat apibrėžta, kokia informacija gali būti laikoma konfidencialia, ir atvirkščiai – kokia informacija nepripažįstama konfidencialia viešuosiuose pirkimuose, net jeigu tiekėjas nurodė tariamą informacijos konfidencialumą¹⁰. Analogiškas teisinis reguliavimas buvo įtvirtintas ir Lietuvos Respublikos pirkimų, atliekamų vandentvarkos, energetikos, transporto ar pašto paslaugų srities perkančiųjų subjektų, įstatymo 32 straipsnyje¹¹.

Aptartas Europos Sąjungos teisinis reguliavimas bei jį įgyvendinantis nacionalinis teisinis reguliavimas, o taip pat ir nacionalinio teisinio reguliavimo pokytis, įstatyminiu lygiu įtvirtinant griežtesnį informacijos pripažinimo konfidencialia reguliavimą, rodo aiškią tendenciją ir siekį užtikrinti kuo didesnį viešųjų pirkimų procedūrų atvirumą, viešumą arba, kitaip tariant, kuo didesnį viešųjų pirkimų procedūrų skaidrumą.

KONFIDENCIALIOS INFORMACIJOS SAMPRATA IR RIBOS

Siekiant tinkamai įvertinti konfidencialumo užtikrinimo viešuosiuose pirkimuose svarbą ir santykį su viešųjų pirkimų skaidrumo principu, būtina išsiaiškinti ne tik konfidencialumo teisinio reguliavimo ypatumus, bet taip pat ir konfidencialios informacijos būtent viešuosiuose pirkimuose sampratą.

Nei Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatyme, nei Europos Sąjungos direktyvose, reguliuojančiose viešuosius pirkimus, konfidencialios informacijos samprata nėra tiksliai atskleista¹². Konfidencialios informacijos viešuosiuose pirkimuose samprata įstatyminiu

---

¹⁰ Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymo, įsigaliojusio nuo 2017 m. liepos 1 d., 20 str. 2 d.

¹¹ Atsižvelgiant į Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymo ir Lietuvos Respublikos pirkimų, atliekamų vandentvarkos, energetikos, transporto ar pašto paslaugų srities perkančiųjų subjektų, įstatymo reguliavimo analizuojamu klausimu tapatumą, toliau šioje publikacijoje bus pasisakoma tik dėl Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymo, įsigaliojusio nuo 2017 m. liepos 1 d., teisinio reguliavimo.

¹² Kenstavičius, D. Konfidencialumo reikalavimų teisiniai pagrindai viešuosiuose pirkimuose. *Jurisprudencija*. 2014, 21(3): 803–821.

lygmeniu yra įtvirtinta Viešųjų pirkimų įstatymo 20 straipsnio 2 dalyje, pateikiant pavyzdinį konfidencialios informacijos sąrašą pozityviuoju bei negatyviuoju aspektais, t.y. viena vertus, nurodant, kokia informacija gali būti laikoma konfidencialia, kita vertus, priešingai - apibūdinant, kokia informacija negali būti laikoma konfidencialia.

Svarbu pažymėti tai, jog tam, kad apskritai būtų svarstoma, ar tiekėjo informacija gali būti vertinama ir saugoma kaip konfidenciali, pats tiekėjas pasiūlyme turi nurodyti informacijos konfidencialumą. Paties tiekėjo nurodymas, kad su pasiūlymu teikiama informacija - konfidenciali, yra būtina sąlyga, siekiant atitinkamos informacijos apsaugos. Tačiau tiekėjas neturi neribotos diskrecijos teisės bet kokią jo pasiūlymą sudarančią informaciją nurodyti kaip konfidencialią, t.y. tiekėjas, spręsdamas dėl tam tikros informacijos slaptumo būtinybės, negali tuo piktnaudžiauti, o jo diskrecijos ribos yra įtvirtintos įstatyminiu lygmeniu.

Konfidencialia informacija, visų pirma, laikytina komercinė (gamybinė) paslaptis ir konfidencialieji pasiūlymo aspektai, kadangi tai *expressis verbis* nurodyta Viešųjų pirkimų įstatyme¹³.

Viešųjų pirkimų įstatymas nepateikia komercinės (gamybinės) paslapties sampratos. Tačiau, nuosekliai formuojamoje teismų praktikoje pripažįstama, jog Viešųjų pirkimų įstatymas - *lex specialis* (specialusis teisės aktas) viešųjų pirkimų srityje, todėl kitų teisės aktų nuostatos jo atžvilgiu taikytinos subsidiariai¹⁴. Komercinės (gamybinės) paslapties samprata yra apibrėžta Lietuvos Respublikos civilinio kodekso 1.116 straipsnio 1 dalyje ir išplėta nuosekliai formuojamoje teismų praktikoje. Civiliniame kodekse¹⁵ nurodoma, jog informacija laikoma komercine (gamybine) paslaptimi, jeigu turi tikrą ar potencialią komercinę (gamybinę) vertę dėl to, kad jos nežino tretieji asmenys ir ji negali būti laisvai prieinama dėl šios informacijos savininko ar kito asmens, kuriam savininkas ją yra patikėjęs, protingų pastangų išsaugoti jos slaptumą. Nuosekliai formuojamoje teismų praktikoje konstatuota, jog informacijai, kuri gali būti pripažinta komercine paslaptimi, keliami reikalavimai, nustatyti Civilinio kodekso 1.116 straipsnio 1 dalyje, iš esmės yra trys: slaptumas, vertingumas ir protingos pastangos, nukreiptos

¹³ Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymo 20 str. 2 d.

¹⁴ Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2016 m. gruodžio 29 d. nutartis civilinėje byloje Nr. e3K-3-577-415/2016.

¹⁵ Lietuvos Respublikos civilinio kodekso 1.116 str. 1 d.

Šiai informacijai išsaugoti¹⁶. Slaptumas ir vertingumas aiškinami kartu, nes informacija turi komercinę vertę dėl to, kad jos nežino tretieji asmenys, o ją turinčiam asmeniui ši informacija sukuria konkurencinį pranašumą prieš kitus rinkos dalyvius. Taigi tam, kad informacija sudarytų komercinę paslaptį, tokios informacijos turėtojas turi turėti verslo privalumą, gamybinio pranašumo, finansinės naudos ir kita¹⁷. Ar konkretūs duomenys turi komercinę vertę, iš esmės yra įrodinėjimo objektas¹⁸. Vertinant, ar asmuo ėmėsi priemonių saugoti informaciją, vertinama pagal tai, ar jis priėmė sprendimą paskelbti konkrečius duomenis kaip saugotinus ir ėmėsi protingų saugos priemonių. Pastangos turėtų būti „protingos“, bet ne „ypatingos“, nes tai nepagrįstai susiaurintų komercinės paslapties ribas¹⁹. „Protingos pastangos“ reiškia, kad komercinės paslapties apsaugos priemonės neturėtų pernelyg apsunkinti asmens ūkinės komercinės veiklos vykdymo ir reikalauti neproporcingų finansinių, žmogiškųjų ar kitokių išteklių. Vis dėlto, išimtinai deklaratyvus informacijos savininko nurodymas, jog jam priklausanti informacija laikytina komercine paslaptimi ir todėl turėtų būti saugoma kaip konfidenciali, neturėtų būti pripažįstamas „protingomis“ pastangomis, nukreiptomis informacijai išsaugoti.

Taigi, Civilinio kodekso 1.116 straipsnyje nurodyti ir teismų praktikoje išplėtoti požymiai yra suformuluoti taip, kad į komercinės paslapties sąvoką patektų platus spektras bendrovės interesų. Aptarti formalieji teisės kriterijai beveik neriboja informacijos, kuri galėtų būti laikoma konfidencialia juridinio asmens informacija, pobūdžio ar turinio²⁰. Tačiau tiekėjas, siekdamas, kad jo pasiūlyme nurodyta informacija būtų pripažįstama komercine (gamybine) paslaptimi, kurios konfidencialumą privalėtų užtikrinti perkančioji organizacija, privalo ne tik deklaratyviai nurodyti atitinkamos informacijos konfidencialumą, bet realiai pagrįsti tokios

---

¹⁶ Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2016 m. vasario 5 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-7-6-706/2016.

¹⁷ *Ibid.*

¹⁸ Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2006 m. rugsėjo 20 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-499/2006; 2012 m. birželio 26 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-350/2012.

¹⁹ Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2013 m. spalio 18 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-495/2013; 2012 m. birželio 26 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-326/2012.

²⁰ Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2014 m. spalio 27 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-447/2014.

informacijos slaptumą, vertingumą ir protingas pastangas, nukreiptas šiai informacijai išsaugoti²¹.

Konfidencialiųjų pasiūlymų aspektų sąvoka ar sąrašas nėra pateikiamas nei Viešųjų pirkimų įstatyme, nei kituose teisės aktuose. Viešųjų pirkimų tarnybos nuomone, konfidencialieji pasiūlymų aspektai turėtų būti suprantami siaurai, t. y. tokia informacija, kuri tiesiogiai nesusijusi su tiekėjo komercine (gamybine) paslaptimi, tačiau konkretaus pirkimo atveju suteikianti tiekėjui konkurencinį pranašumą, pavyzdžiui, sutarties įgyvendinimui pasitelktas ekspertas, kuris bus įdarbintas tiekėjui laimėjus pirkimą, ar trečiojo asmens, kurio įrangą tiekėjas ketina išsinuomoti sutarties vykdymui, pavadinimas²².

Be komercinių (gamybinių) paslapčių ir konfidencialiųjų pasiūlymų aspektų, konfidencialia teoriškai galėtų būti pripažįstama ir kita tiekėjo nurodyta informacija, kadangi Viešųjų pirkimų įstatymo 20 straipsnio 2 dalyje pateiktas konfidencialios informacijos sąrašas nėra baigtinis. Tačiau esminis reikalavimas, tiekėjams siekiant užtikrinti tam tikros informacijos apsaugą kaip konfidencialios, yra reikalavimas tinkamai pagrįsti tokios informacijos apsaugos poreikį, o ne išimtinai deklaratyviai ir formaliai siekti, kad bet kokia tiekėjo pasiūlymą sudaranti informacija, nepriklausomai nuo jos realios svarbos ir reikšmės tiekėjo interesams, būtų neteikiama susipažinti tretiesiems asmenims, taip iš esmės apribojant viešųjų pirkimų skaidrumą ir suvaržant (o tam tikrais atvejais ir apskritai paneigiant) trečiųjų asmenų teisės į teisių gynybą įgyvendinimą.

Ypatingai svarbu pažymėti tai, jog 2018 m. sausio 4 d. Lietuvos Aukščiausiasis Teismas priėmė nutartį²³, kurioje nurodė, jog formuluoja tokią teisės aiškinimo taisyklę: „*VPI 6 straipsnyje įtvirtinta tiekėjo teisė apsaugoti pasiūlyme atskirai nurodytą neviešintą informaciją apima tik tokius duomenis, kurie kvalifikuotini kaip komercinė (gamybinė) paslaptis CK 1.116 straipsnio 1 dalies prasme*“. Taigi, kasacinis teismas iš esmės konstatavo, jog viešuosiuose pirkimuose konfidencialios informacijos apsauga taikytina tik komercinėms (gamybinėms)

²¹ Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2016 m. vasario 5 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-7-6-706/2016.

²² <https://klausk.vpt.lt/hc/lt/articles/115005730625-Kaip-turi-b%C5%ABti-suprantamas-konfidencialumas-vie%C5%A1uosiuose-pirkimuose->

²³ Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2018 m. sausio 4 d. nutartis civilinėje byloje Nr. e3K-3-16-378/2018.

tiekėjų paslaptims. Nors Lietuvos Aukščiausiasis Teismas, priimdamas nurodytą nutartį ir suformuluodamas naują teisės aiškinimo ir taikymo taisyklę, vertino Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymo, galiojusio iki 2017 m. liepos 1 d., 6 straipsnio nuostatas, tikėtina, jog, tapacia (griežtesne) linkme bus formuojama ir teismų praktika, taikant aktualios redakcijos Viešųjų pirkimų įstatymo 20 straipsnio nuostatas.

Vertinant informacijos konfidencialumą pozityviu aspektu, t.y. vertinant, kokia informacija gali būti pripažįstama ir saugoma kaip konfidenciali, būtina atsižvelgti ir į negatyvųjį aspektą – Viešųjų pirkimų įstatymo 20 straipsnyje nurodytą informaciją, kuri negali būti laikoma konfidencialia.

Visų pirma, konfidencialia informacija negali būti laikomas visas tiekėjo pasiūlymas ar paraiška. Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatymo 34 str. 3 d. numato, kad informaciją, kuri laikoma bendrovės komercine (gamybine) paslaptimi ir konfidencialia informacija, nustato bendrovės valdyba. Todėl, pasitaiko atvejų, kai tiekėjas, kurio vidiniais dokumentais (įsakymais, potvarkiais) patvirtinta, kad visa informacija, teikiama dalyvaujant viešuosiuose pirkimuose, yra konfidenciali, visą pasiūlymą nurodo kaip konfidencialų. Tokia praktika yra ydinga ir pažeidžianti Viešųjų pirkimų įstatymo reikalavimus, atsižvelgiant į tai, kad Viešųjų pirkimų įstatymo 20 str. ir kituose straipsniuose bei poįstatyminiuose teisės aktuose yra nurodyta, kokia informacija negali būti konfidenciali. Atsižvelgiant į įstatymų viršenybės principą, kuris taip pat reiškia, kad tiekėjai, gindami savo teisėtus interesus, negali piktnaudžiauti teise, tiekėjas vidiniais dokumentais (įsakymais, potvarkiais) turi teisę tvirtinti, kad tik privačiuose verslo santykiuose visa informacija susijusi su oferta ar sandoriu yra konfidenciali, tačiau ne dalyvaujant viešuosiuose pirkimuose²⁴.

Antra, informacija nelaikytina konfidencialia, jeigu tai pažeistų įstatymus, nustatančius informacijos atskleidimo ar teisės gauti informaciją reikalavimus, ir šių įstatymų įgyvendinamuosius teisės aktus²⁵.

Trečia, informacija nelaikytina konfidencialia, jeigu tai pažeistų Viešųjų pirkimų įstatymo 33 ir 58 straipsniuose nustatytus reikalavimus dėl paskelbimo apie sudarytą pirkimo

---

²⁴ *Ibid.*

²⁵ Viešųjų pirkimų įstatymo 20 str. 2 d. 1 p.

sutartį, kandidatų ar dalyvių informavimo, įskaitant informaciją apie pasiūlyme nurodytą prekių, paslaugų ar darbų kainą, išskyrus jos sudedamąsias dalis²⁶.

Viešųjų pirkimų įstatymo 33 straipsnio nuostatos įpareigoja perkančiąsias organizacijas skelbti informaciją apie tarptautinio pirkimo atveju sudaromas viešųjų pirkimų sutartis ar tokių sutarčių keitimą. Tai reiškia, jog, pagal bendrąją taisyklę, viešųjų pirkimų sutartis negali būti laikomos konfidencialiomis. Išimtys gali būti taikomos tik atskiroms sutarčių dalims, t.y. toms sutarčių nuostatomis, kurios kyla iš konkrečios tiekėjo pasiūlymo konfidencialios informacijos, atitinkančios konfidencialios informacijos nustatymo kriterijus, pavyzdžiui, sutarties sąlygos, susijusios su komercine (gamybine) paslaptimi, asmens duomenys ir panašiai. Tačiau tokios viešųjų pirkimų sutarčių nuostatos kaip šalių įsipareigojimai, terminai, kainodara, išskyrus sudedamąsias kainos dalis, negali būti laikoma konfidencialia informacija ir yra viešai skelbiama.

Viešųjų pirkimų įstatymo 58 straipsnyje įtvirtinta perkančiųjų organizacijų pareiga informuoti viešųjų pirkimų dalyvius apie sprendimą nustatyti laimėjusį pasiūlymą, dėl kurio bus sudaroma viešojo pirkimo sutartis ar preliminarioji sutartis. Perkančioji organizacija, pirkimo dalyvio, kurio pasiūlymas nebuvo atmestas, reikalavimu, taip pat privalo nurodyti laimėjusio pasiūlymo charakteristikas ir santykinius pranašumus, dėl kurių pasiūlymas buvo pripažintas geriausiu, taip pat šį pasiūlymą pateikusių dalyvio ar preliminariosios sutarties šalių pavadinimus, informaciją apie derybų ir dialogo su dalyviais eigą ir pradžią. Taigi, pagal bendrąją taisyklę, nurodyta informacija nelaikytina konfidencialia, išskyrus atvejus, kai tokios informacijos atskleidimas prieštarautų informaciją ir duomenų apsaugą reguliuojantiems teisės aktams arba visuomenės interesams, pažeistų teisėtus konkretaus tiekėjo komercinius interesus arba turėtų neigiamą poveikį tiekėjų konkurencijai²⁷.

Kaip jau minėta, tiekėjo pasiūlymo kaina negali būti laikoma konfidencialia. Tačiau pareiga viešai atskleisti galutinę kainą neprilyginama pareigai atskleisti ir konkrečios galutinės kainos sudedamąsias dalis, kurios sudaro galimybes tiekėjams konkuruoti rinkoje²⁸. Kainos sudedamųjų dalių samprata priklauso nuo pirkimo objekto. Pirkimo objektui susidedant iš kelių

---

²⁶ Viešųjų pirkimų įstatymo 20 str. 2 d. 2 p.

²⁷ Viešųjų pirkimų įstatymo 58 str. 3 d.

²⁸ Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2015 m. kovo 4 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-122-690/2015.

prekių ar paslaugų, sudėtinėmis dalimis nelaikytini įkainiai, išskyrus išimtinius ir pagrįstus atvejus²⁹. Sudėtinėmis dalimis laikytinos tokios kainos / įkainių dalys, kaip, pavyzdžiui, siūlomo pirkimo objekto savikaina, tiesioginės ir netiesioginės išlaidos, pristatymo kaštai, pelnas ir kita. Perkančiosios organizacijos, siekdamos užtikrinti viešojo pirkimo sąlygų aiškumą ir tikslumą³⁰, konkretaus pirkimo dokumentuose turi teisę nurodyti, kas bus laikoma kainos sudedamosiomis dalimis, o kas ne. Tokiu būdu ne tik užtikrinamas viešojo pirkimo sąlygų aiškumas bei tikslumas, bet taip pat išvengiama atvejų, kai, nukrypstant nuo Viešųjų pirkimų įstatymo reikalavimų, siekiama išlaikyti paslapyje įsigyjamų prekių, paslaugų ar darbų kainas.

Ketvirta, konfidencialia negalima laikyti informacijos, pateiktos tiekėjų pašalinimo pagrindų nebuvimą, atitiktį kvalifikacijos reikalavimams bei kokybės vadybos sistemos ir aplinkos apsaugos vadybos sistemos standartams patvirtinančiuose dokumentuose, išskyrus informaciją, kurią atskleidus būtų pažeisti Lietuvos Respublikos asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymo reikalavimai ar tiekėjo įsipareigojimai pagal su trečiaisiais asmenimis sudarytas sutartis.

Visų pirma, atkreiptinas dėmesys, jog iki 2017 m. liepos 1 d. galiojusioje Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymo redakcijoje *expressis verbis* nebuvo įtvirtintas draudimas konfidencialia laikyti informaciją, nurodytą pašalinimo pagrindų nebuvimą, atitiktį kvalifikacijos reikalavimams, kokybės vadybos sistemos ir aplinkos apsaugos vadybos sistemos standartams patvirtinančiuose dokumentuose. Nors teismų praktikoje jau kuris laikas buvo formuojama pozicija, jog kvalifikaciją pagrindžiantys dokumentai paprastai neturi slaptumą kvalifikuojančių požymių, jų turinio išviešinimas to prašančiam tiekėjui nesuteikia jokio neteisėto konkurencinio pranašumo, šią informaciją, galima sužinoti ir kitais būdais, pavyzdžiui, su atitinkamu tiekėju kartu dalyvaujant kitame pirkime³¹. Vis dėlto, toks išaiškinimas praktikoje nebuvo suprantamas kaip įpareigojantis visais atvejais atskleisti kvalifikacijos duomenis kitiems (to prašantiems) tiekėjams. Todėl įstatyminio teisinio reguliavimo pokytis, aiškiai nurodant, jog pašalinimo

---

²⁹ <https://klausk.vpt.lt/hc/lt/articles/115005730625-Kaip-turi-b%C5%ABti-suprantamas-konfidencialumas-vie%C5%A1uosiuose-pirkimuose->

³⁰ Viešųjų pirkimų įstatymo 35 str. 4 d. nurodyta, jog pirkimo dokumentai turi būti tikslūs, aiškūs, be dviprasmybių, kad tiekėjai galėtų pateikti pasiūlymus, o perkančioji organizacija – nupirkti tai, ko reikia.

³¹ Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2013 m. spalio 18 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-495/2013.

pagrindų nebuvimą, atitiktį kvalifikacijos reikalavimams, kokybės vadybos sistemos ir aplinkos apsaugos vadybos sistemos standartams pagrindžiantys dokumentai pagal bendrąją taisyklę nelaikytini konfidencialiais, rodo aiškią įstatymų leidėjo valią siaurinti informacijos, galimos laikyti konfidencialia būtent viešuosiuose pirkimuose, apimtį. Tokiu būdu siekiama ne tik užtikrinti kuo didesnę viešųjų pirkimų skaidrumą, bet taip pat padedama išvengti praktikoje neretai kildavusių ginčų.

Analizuojant kvalifikaciją pagrindžiančių dokumentų, kurie įprastai nelaikytini konfidencialiais, turinį, pažymėtina, jog, pirmiausia, tai dokumentai, susiję su tiekėjo teise verstis veikla (įstatai, licencijos, leidimai ir panašiai), taip pat dokumentai, patvirtinantys finansinį ir ekonominį pajėgumą (pajamų dydis, finansinė padėtis, profesinės atsakomybės draudimas), bei dokumentai, patvirtinantys techninį ir profesinį pajėgumą (tinkamai įvykdytos sutartys, darbuotojų patirtis bei kvalifikacija ir panašiai). Tiekėjų pašalinimo pagrindai yra tokie kaip teistumas, mokesčių (įskaitant socialinio draudimo įmokas) nemokėjimas, bet kurios kitos viešojo pirkimo sutarties esminis pažeidimas, aplinkos apsaugos, socialinės ir darbo teisės įpareigojimų nesilaikymas, bankrutuojančio (arba restruktūrizuojamo, likviduojamo) asmens statusas, rimto profesinio pažeidimo padarymas, galiausiai – konkurenciją ribojančio draudžiamo susitarimo sudarymas. Bet kokie dokumentai, patvirtinantys, įskaitant, bet neapsiribojant, šių pašalinimo pagrindų nebuvimą, nelaikyti konfidencialiais.

Kita vertus, nors Viešųjų pirkimų įstatyme ir buvo įtvirtinta bendroji taisyklė, pagal kurią kvalifikaciją pagrindžiantys ir / ar tiekėjų pašalinimo pagrindų nebuvimą, atitiktį kokybės vadybos sistemos ir aplinkos apsaugos vadybos sistemos standartams įrodantys dokumentai nelaikytini konfidencialiais, kartu pateikiama ir šios taisyklės išimtis - informacija, kurią atskleidus būtų pažeisti Lietuvos Respublikos asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymo reikalavimai³² ar tiekėjo įsipareigojimai pagal su trečiaisiais asmenimis sudarytas sutartis negali būti atskleidžiama. Pavyzdžiui, tuo atveju, jeigu tiekėjas pasiūlyme nurodo, jog viešojo pirkimo

---

³² Lietuvos Respublikos asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymo 2 str. 1 d. numatyta, jog asmens duomenys – tai bet kuri informacija, susijusi su fiziniu asmeniu – duomenų subjektu, kurio tapatybė yra žinoma arba gali būti tiesiogiai ar netiesiogiai nustatyta, pasinaudojant tokiais duomenimis kaip asmens kodas, vienas arba keli asmeniui būdingi fizinio, fiziologinio, psichologinio, ekonominio, kultūrinio ar socialinio pobūdžio požymiai. Fizinių asmenų asmens duomenys yra saugojami pagal Lietuvos Respublikos asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymo 30 str.

sutarties vykdymui pasitelks specialistą – fizinį asmenį, tokio asmens duomenys (pavyzdžiui, asmens kodas) galėtų būti pripažįstami konfidencialia informacija, kurios apsauga numatyta Lietuvos Respublikos asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymo 2 str. 1 d., 30 str.

Penkta, konfidencialia taip pat nelaikytina informacija apie pasitelktus ūkio subjektus, kurių pajėgumais remiasi tiekėjas, ir subtiekęjus, išskyrus informaciją, kurią atskleidus būtų pažeisti Asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymo reikalavimai³³. Tai reiškia, jog ne tik tiekėjo, bet taip ir kitų asmenų kvalifikaciniai duomenys, kuriais tiekėjas remiasi, siekdamas atitikti viešojo pirkimo sąlygas ir laimėti viešąjį pirkimą, negali būti laikomi konfidencialiais, išskyrus tokius dokumentus / duomenis, kuriuos atskleidus būtų pažeisti Asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymo reikalavimai.

Galiausiai, reikėtų pabrėžti, jog Viešųjų pirkimų įstatyme³⁴ pateiktas informacijos, kuri negali būti laikoma konfidencialia (su tam tikromis išimtimis), sąrašas nėra baigtinis. Bet kokia kita informacija, nors *expressis verbis* ir nenurodyta įstatyme, taip pat nebus laikoma konfidencialia, jeigu tiekėjas nepateiks įrodymų, patvirtinančių duomenų slaptumo užtikrinimo viešuosiuose pirkimuose poreikį. Be to, jeigu atitinkamame dokumente yra tik dalis konfidencialių duomenų (pavyzdžiui, asmens duomenų), konfidencialiu neturėtų būti pripažįstamas visas dokumentas, priešingai – informacijos prašančiam tiekėjui turėtų būti leista susipažinti su ta dokumento dalimi, kurioje nėra konfidencialios informacijos. Tokiu būdu būtų užtikrinta pusiausvyra tarp teisės į konfidencialios informacijos apsaugą ir teisės į informaciją įgyvendinimo.

KONFIDENCIALIOS INFORMACIJOS SUBJEKTAI, JŲ TEISĖS BEI PAREIGOS

Pagrindinis subjektas, kuriam konfidencialumo teisiniame reguliavime numatyta daugiausia teisių ir pareigų, yra konfidencialios informacijos savininkas, t.y. tiekėjas, dalyvaujantis viešajame pirkime. Kaip jau minėta, bet kokios informacijos vertinimas kaip konfidencialios ar nekonfidencialios yra galimas tik tuo atveju, jeigu informacijos

---

³³ Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymo 20 str. 2 d. 4 p.

³⁴ Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymo 20 str. 2 d.

konfidencialumą nurodo pats tiekėjas. Kitaip tariant, net jeigu informacija pagal savo esmę ir galėtų būti pripažįstama bei saugoma kaip konfidenciali, tačiau tiekėjas pasiūlyme nenurodo, kad tokia informacija konfidenciali, perkančioji organizacija *per se* neprivalo (Viešųjų pirkimų įstatymas nenustato pareigos) užtikrinti atitinkamos informacijos apsaugos. Nuosekliai formuojamoje teismų praktikoje taip pat nenurodama imperatyvi perkančiųjų organizacijų pareiga užtikrinti informacijos, kurios slaptumo poreikio nenurodė pats tiekėjas, apsaugą. Tuo atveju, jei tiekėjo pasiūlyme nenurodyta, kad yra teikiama konfidenciali informacija, perkančioji organizacija *gali* suabejoti, ar įvykdžiusi kito tiekėjo prašymą susipažinti su pasiūlymu, nepažeis konfidencialios informacijos apsaugos, todėl *gali* kreiptis į tiekėją jo klausdama, ar iš tiesų visa informacija vieša³⁵.

Taigi, būtent tiekėjui, siekiančiam, kad būtų tinkamai įgyvendinama jo teisė į konfidencialios informacijos apsaugą, tenka pareiga įrodyti informacijos slaptumo būtinumą. Remiantis tuo, perkančiosios organizacijos pirkimo sąlygose neretai nurodo, jog tiekėjai pasiūlyme turi ne tik pažymėti, kuri su pasiūlymu teikiama informacija laikytina konfidencialia, bet taip pat pateikti ir informacijos konfidencialumą pagrindžiančius įrodymus.

Tiekėjui pasiūlyme nurodžius ir pagrindus, jog su pasiūlymu teikiama informacija yra konfidenciali, perkančioji organizacija, taip pat perkančiosios organizacijos viešųjų pirkimų komisija, jos nariai ar ekspertai ir kiti asmenys negali tretiesiems asmenims atskleisti iš tiekėjo gautos informacijos, kurią jie nurodė kaip konfidencialią³⁶. Kitaip tariant, nurodyti subjektai turi pareigą užtikrinti tinkamą ir pakankamą tiekėjo nurodytos informacijos apsaugą, kuri pasireiškia tuo, jog tiekėjo konfidencialia nurodyta informacija negali būti teikiama susipažinti to prašantiems tretiesiems asmenims. Tačiau ši pareiga nėra neribota. Nors informacijos kvalifikavimas konfidencialia pirmiausia priklauso nuo tiekėjo nurodymo apie tai pasiūlyme, tačiau toks tiekėjo nurodymas *per se* nėra privalomas perkančiajai organizacijai³⁷. Viešųjų pirkimų įstatymas įtvirtina perkančiosios organizacijos pareigą įvertinti tiekėjo informacijos konfidencialumo pagrįstumą ir, perkančiajai organizacijai kilus abejonių dėl konfidencialumo

---

35 Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2013 m. birželio 25 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-340/2013.

36 Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymo 20 str. 2 d.

37 Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2017 m. birželio 30 d. nutartis civilinėje byloje Nr. e3K-3-301-469/2017.

pagrįstumo, pareigą kreiptis į tiekėją su prašymu įrodyti, kodėl informacija laikytina konfidencialia. Tiekėjui per perkančiosios organizacijos nurodytą terminą nepateikus prašomų įrodymų ar pateikus netinkamus įrodymus, preziumuojama, jog informacija yra nekonfidenciali, t.y. gali būti teikiama susipažinimui tretiesiems asmenims. Ypač svarbu tai, jog informacijos konfidencialumą pagrindžiančių įrodymų tinkamumą / netinkamumą vertina būtent perkančioji organizacija, kas suponuoja išvadą, jog galutinį sprendimą dėl informacijos viešuosiuose pirkimuose pripažinimo konfidencialia / ne konfidencialia, vis dėl to, priima ne tokios informacijos savininkas – tiekėjas, bet būtent perkančioji organizacija. Todėl tiekėjai turėtų dėti maksimalias pastangas tam, kad informacijos konfidencialumas būtų tinkamai pagrįstas, kadangi tai yra būtina sąlyga, siekiant užtikrinti atitinkamos informacijos slaptumą.

Galiausiai, pažymėtina, jog, nors įstatyminis teisinis reguliavimas tiesiogiai to ir nereglamentuoja, tačiau pareiga užtikrinti tiekėjų konfidencialią informaciją tenka ne tik perkančiajai organizacijai, bet ir ginčą nagrinėjančioms institucijoms – teismams³⁸. Europos Sąjungos Teisingumo Teismas yra nurodęs, kad už viešojo pirkimo procedūrų peržiūrą atsakinga institucija nepatenka tarp subjektų, kuriems negalima suteikti konfidencialios ir komercinę paslaptį turinčios informacijos, tačiau ji pati privalo užtikrinti minėtų duomenų slaptumą³⁹. Europos Sąjungos Teisingumo Teismo pažymėta, kad dėl ypač rimtos žalos, kuri galėtų atsirasti neteisėtai atskleidus konkurentui tam tikrą informaciją, peržiūros institucija, prieš pateikdama šią informaciją bylos šaliai, turi atitinkamam ūkio subjektui suteikti galimybę reikalauti šios informacijos konfidencialumo ar komercinių paslaptių slaptumo⁴⁰.

Taigi, atsižvelgiant į tai, kad galbūt komercinę paslaptį sudaranti informacija pasižymi slaptumo požymiu, teismas, nagrinėdamas tokio pobūdžio bylas, taip pat turėtų imtis procesinių priemonių informacijos slaptumui išsaugoti, kad šalys nepatirtų neigiamų pasekmių dėl to, kad teismine tvarka siekia ginti savo teises ir teisėtus interesus⁴¹. Tačiau konstitucinis teisės viešumo

---

38 Kenstavičius, D. Konfidencialumo reikalavimų teisiniai pagrindai viešuosiuose pirkimuose. *Jurisprudencija*. 2014, 21(3): 803–821.

39 Europos Sąjungos Teisingumo Teismo 2008 m. vasario 14 d. sprendimas byloje Nr. C-450/06, *Varec*.

40 Europos Sąjungos Teisingumo Teismo 1986 m. birželio 24 d. sprendimas byloje Nr. 53/85, *AKZO Chemie ir AKZO Chemie UK prieš Komisiją*.

41 Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2016 m. vasario 5 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-7-6-706/2016.

imperatyvas, Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso 9 ir 10 straipsniuose įtvirtintos teismo posėdžio viešumo ir bylos medžiagos viešumo taikymo taisyklės pabrėžia viešo bylų nagrinėjimo principo netaikymo išimtinumą bei reikalauja bylos viešumą riboti tik tiek ir tik tokia apimtimi, kiek tai būtina bylos šalių teisėms ir teisėtims interesams apginti. Tam, kad teismas galėtų įvertinti pateiktos informacijos svarbą ją pateikusios šalies teisių ir teisėtų interesų apsaugos kontekste bei parinkti tinkamą šios informacijos apsaugos apimtį ir būdą, šalis, teikianti prašymą dėl informacijos pripažinimo nevieša, turi pagrįsti, kuri konkrečiai pateikiamuose įrodymuose esanti informacija saugotina ir kodėl. Atitinkamai teismas, priimdamas rašytinę nutartį dėl tam tikros byloje esančios medžiagos dalies pripažinimo nevieša, turi individualizuoti saugotiną informaciją (konkrečius įrodymus), o būtinumą ją saugoti – argumentuoti; pirmenybė turi būti teikiama kuo mažesniai viešumo ribojimui, t. y. tik saugotinos informacijos neviešumo užtikrinimui⁴².

KONFIDENCIALIOS INFORMACIJOS APSAUGOS UŽTIKRINIMO SANTYKIS SU SKAIDRUMO PRINCIPU REIKALAVIMAIS

Direktyvos 2014/24/ES 18 straipsnyje bei jį įgyvendinančiame Viešųjų pirkimų įstatymo 17 straipsnyje numatyta, jog perkančiosios organizacijos ekonominės veiklos vykdytojus vertina vienodai ir jų nediskriminuoja, jos veikia skaidriai ir vadovaujasi proporcingumo principu. Viešieji pirkimai rinkos ekonomikos sąlygomis yra neįmanomi be jų skaidraus įgyvendinimo, nes skaidrumas yra tiesioginė sąžiningos ir teisingos konkurencijos prielaida⁴³. Skaidrumas dažnai vertinamas kaip priemonė, užtikrinanti vienodą perkančiųjų organizacijų, veikiančių pagal įstatymų reikalavimus, požiūrį į tiekėjų pasiūlymus, nei vienam iš jų neteikiant prioriteto⁴⁴. Europos Sąjungos Teisingumo Teismo praktikoje taip pat laikomasi pozicijos, jog pagrindinis skaidrumo principo tikslas yra užtikrinti, kad iš perkančiosios

---

⁴² Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2018 m. sausio 4 d. nutartis civilinėje byloje Nr. e3K-3-16-378/2018.

⁴³ Soloveičikas, D. Viešųjų pirkimų principai: jų taikymas remiantis Europos Teisingumo Teismo ir Lietuvos teismų praktika. JUSTITIA 2008 m. Nr. 3 (69), p. 27-40.

⁴⁴ Andrecka, M. Framework Agreements: Transparency in the Call-off Award Process. European procurement and public private partnership. 20015, 10(4): 231-242.

organizacijos nebūtų favoritizmo rizikos ir savavališkumo⁴⁵. Todėl, viešųjų pirkimų teisinis reglamentavimas turi užtikrinti tokio masto skaidrumą, kurio pakaktų tiekėjams veiksmingai konkuruoti tarpusavyje, ginti pažeistas teises, sudaryti kliūtis korupcijos reiškiniams, o suinteresuotai visuomenei garantuotą teisę gauti informaciją⁴⁶.

Kaip viena iš svarbiausių skaidrumo principo, o kartu ir tiekėjų teisės į veiksmingą teisių gynybą, įgyvendinimo priemonių išskirtina tiekėjų teisė susipažinti su kitų tiekėjų pasiūlymais. Akivaizdu, kad tiekėjams siekiant susipažinti su kitų tiekėjų pasiūlymus sudarančia informacija ir tokiu būdu įvertinti, įskaitant, bet neapsiribojant, perkančiosios organizacijos priimtų sprendimų pagrįstumą bei teisėtumą, susiduria dvi Viešųjų pirkimų įstatymo saugomos vertybės – teisė į pakankamą informaciją, kaip skaidrumo principo išraiškos forma, ir teisė į konfidencialios informacijos apsaugą. Todėl ypač svarbu užtikrinti tinkamą balansą tarp šių dviejų teisių įgyvendinimo, nepaneigiant nei vienos iš jų.

Viešųjų pirkimų procedūros privalo būti viešos, todėl skaidrumo principo užtikrinimas yra vienas iš reikšmingiausių kriterijų sprendžiant, ar konkrečiu atveju konfidencialia pažymėta informacija galėtų būti atskleista⁴⁷. Konfidencialios informacijos apsauga nėra vertybė pati savaime – dažnai ji padeda užtikrinti didžiausią konkurenciją viešuosiuose pirkimuose⁴⁸. Todėl, nuosekliai formuojamoje teismų praktikoje pažymima, jog konfidencialios informacijos apsaugos viešuosiuose pirkimuose tikslas – teisėta viešumo ribojimo priemonė, ji turi būti aiškinama siaurai, taikoma nepiktnaudžiaujant įstatymų suteiktomis teisėmis, informacijos konfidencialumas siejamas su galimos žalos grėsme, taigi duomenų slaptumas aiškintinas siaurai, neproporcingai neapribojant ieškovo teisės į gynybą ir turint tik tikslą nepakenkti tos informacijos šaltiniui ar kitiems asmenims⁴⁹. Be to, kasacinis teismas, pasisakydamas aptariamu klausimu,

---

45 Europos Sąjungos Teisingumo Teismo 2004 m. balandžio 29 d. sprendimas byloje Nr. C-496/99, *Komisija prieš CAS Succhi di Frutta P.*

46 Lastauskienė, G. Rudauskienė, R. Viešųjų pirkimų skaidrumas kaip įstatymų leidėjų saistantis principas. *Teisė*. 2015, ISSN 1392-1274, 71-95.

47 Kenstavičius, D. Konfidencialumo reikalavimų teisiniai pagrindai viešuosiuose pirkimuose. *Jurisprudencija*. 2014, 21(3): 803–821.

48 Timothy, M. Should the United States Incorporate the Procurement Integrity Act into Its Free Trade Agreements: A Look at the Australian-United States Free Trade Agreement. *Southwestern Journal Of International Law*. 2010, 17 (1): 127.

49 Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2013 m. spalio 18 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-495/2013.

atsižvelgia į viešųjų pirkimų teisinių santykių pobūdį ir jame dalyvaujančius subjektus. Jo praktikoje konstatuota, kad bet kokių atveju dėl viešųjų pirkimų santykių specifikos informacijos slaptumas – daugiau išimtinė, o ne bendro pobūdžio situacija, jau vien iš pavadinimo etimologijos matyti, kad šie santykiai vieši, ne slapti⁵⁰.

Pažymėtina, jog įstatyminis teisinis reguliavimas konfidencialios informacijos apsaugos srityje kito ir buvo plėtojamas ta linkme, kad būtų užtikrinta tik iš tiesų konfidencialios informacijos apsauga ir užkirstas kelias piktnaudžiauti, atsisakant viešinti tariamai konfidencialią informaciją⁵¹. Akivaizdu, jog įstatyme išplėtus informacijos, kuri negali būti laikoma konfidencialia (išskyrus išimtinius atvejus), sąrašą, siekiama, jog tiekėjai nepiktnaudžiautų teise į pasiūlymo informacijos apsaugą, nesiektų, kad viešieji pirkimai taptų konfidencialiais tiekėjų ir perkančiųjų organizacijų susitarimais, iš esmės apribojančiais kitų tiekėjų, manančių, jog perkančiosios organizacijos sprendimais buvo pažeisti jų interesai, teisės į teisminę gynybą įgyvendinimą. Ryšium su tuo, Viešųjų pirkimų įstatyme yra įtvirtinta perkančiųjų organizacijų pareiga įvertinti ir įsitikinti tiekėjų pasiūlyme konfidencialia nurodytos informacijos pobūdį, o, kilus abejonių, kreiptis į tiekėjus su prašymu pagrįsti ir įrodyti informacijos konfidencialumą⁵². Lietuvos Aukščiausiasis Teismas yra nurodęs, kad perkančioji organizacija turi būti itin atidi ir kruopšti, vertindama jai pateiktos informacijos pobūdį, pavyzdžiui, vien kreipimasis į tiekėjus dėl informacijos pripažinimo konfidencialia ir atsakymų nagrinėjimas savaime neužtikrina pareigų tinkamo vykdymo, o tik parodo, kad procedūriniai veiksmai buvo atlikti⁵³.

Taigi įstatymų leidėjo nurodymu, kurį dar labiau suintensyvino teismai, perkančioji organizacija yra įpareigojama veikti ypač atidžiai, kruopščiai ir kiekvienu atveju pati spręsti dėl jai pateiktos informacijos pripažinimo nevieša, kad, viena vertus, tinkamai vykdytų savo pareigą teikti informaciją apie viešuosius pirkimus, ir, kita vertus, neatskleistų konfidencialios tiekėjo informacijos⁵⁴. Tai tik patvirtina ir įrodo, jog viešųjų pirkimų skaidrumas, pasireiškiantis *inter*

---

50 Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2017 m. lapkričio 30 d. nutartis civilinėje byloje Nr. e3K-3-354-690/2017.

51 Lastauskienė, G. Rudauskienė, R. Viešųjų pirkimų skaidrumas kaip įstatymų leidėją saistantis principas. *Teisė*. 2015, ISSN 1392-1274, 71-95.

52 Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymo 20 str. 3 d.

53 Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2013 m. spalio 18 d. nutartis civilinėje byloje 3K-3-495/2013.

54 Lastauskienė, G. Rudauskienė, R. Viešųjų pirkimų skaidrumas kaip įstatymų leidėją saistantis principas. *Teisė*. 2015, ISSN 1392-1274, 71-95.

alia pirkimų viešumu, o kartu ir viešasis interesas, jog pirkimai būtų vykdomi teisėtai, vis dėl to neretai yra pripažįstamas didesne vertybe nei privačių subjektų informacijos apsauga, ypač, jeigu šie subjektai patys nededa maksimalių pastangų, kad jiems priklausanti informacija būtų apsaugota, t.y. neįrodo perkančiajai organizacijai tokios apsaugos realaus, o ne išimtinai formalaus, poreikio.

IŠVADOS

1. Konfidencialumas viešuosiuose pirkimuose yra reglamentuojamas tiek Europos Sąjungos, tiek nacionaliniu lygmeniu, būtent valstybėms narėms paliekant didelę laisvę spręsti dėl konfidencialumo ribų. Lietuvos Respublikos įstatyminio teisinio reguliavimo bei teismų praktikos konfidencialumo viešuosiuose pirkimuose užtikrinimo srityje, įskaitant, bet neapsiribojant, konfidencialios informacijos viešuosiuose pirkimuose sampratos, pokyčiai rodo aiškia tendenciją siekti ne kuo platesnės apimties informacijos apsaugos, bet kuo didesnio skaidrumo, pasireiškiančio kaip viešųjų pirkimų procedūrų viešumas, užtikrinimo.
2. Dėl atitinkamos informacijos pripažinimo konfidencialia, atsižvelgiant į Viešųjų pirkimų įstatyme numatytus pozityvius ir negatyvius aspektus, pirmiausia, sprendžia informacijos savininkas, t.y. tiekėjas, tačiau galutinį sprendimą dėl tokios informacijos pripažinimo konfidencialia viešuosiuose pirkimuose ir realaus slaptumo apsaugos poreikio sprendžia perkančioji organizacija, įvertinusi tiekėjo pateiktus argumentus, įrodymus bei atsižvelgdama į skaidrumo principo reikalavimus.
3. Kilus abejonių dėl to, ar tam tikra informacija gali būti laikoma konfidencialia, ar ne, konfidencialios informacijos samprata turi būti aiškinama siaurai, prioritetą suteikiant viešųjų pirkimų skaidrumui ir tokiu būdu išsaugant pusiausvyrą tarp viešojo intereso užtikrinti skaidrias ir teisėtas pirkimų procedūras bei privataus intereso, kad tam tikra informacija nebūtų atskleista.
4. Informacijos konfidencialumas, lemiantis perkančiosios organizacijos bei susijusių asmenų pareigą neatskleisti tokios informacijos tretiesiems asmenims ir kitų pirkime dalyvaujančių tiekėjų teisės į informaciją apribojimą, yra nustatomas tik

pagrįstais atvejais, tiekėjui realiai, o ne formaliai pagrindus informacijos slaptumo užtikrinimo būtinybę.

LITERATŪROS SĄRAŠAS

Teisės aktai

1. 2004 m. kovo 31 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva Nr. 2004/18/EB dėl viešojo darbų, prekių, paslaugų pirkimo sutarčių sudarymo tvarkos derinimo. OL, 2004 specialusis leidimas, skyrius 06, tomas 007, p. 132 - 262.
2. 2004 m. kovo 31 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva Nr. 2004/17/EB dėl subjektų, vykdančių veiklą vandens, energetikos, transporto ir pašto paslaugų sektoriuose, vykdomų pirkimų tvarkos derinimo. OL, 2004 specialusis leidimas, skyrius 06, tomas 007, p. 19 - 31.
3. 2014 m. vasario 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva Nr. 2014/24/ES dėl viešųjų pirkimų, kuria panaikinama Direktyva 2004/18/EB. OJ 94, 28.3.2014, p. 65 - 242.
4. 2014 m. vasario 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva Nr. 2014/25/ES dėl subjektų, vykdančių veiklą vandens, energetikos, transporto ir pašto paslaugų sektoriuose, vykdomų pirkimų, kuria panaikinama Direktyva 2004/17/EB. OJ L 94, 28.3.2014, p. 243 - 374.
5. Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymas (*Žin. 1996-09-06, Nr. 84-2000; Nr. X-471, 2005-12-22, Žin., 2006, Nr. 4-102*).
6. Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymas (*Žin. 1996-09-06, Nr. 84-2000, nauja redakcija nuo 2017-07-01: Nr. XIII-327, 2017-05-02, paskelbta TAR 2017-05-04*).
7. Lietuvos Respublikos pirkimų, atliekamų vandentvarkos, energetikos, transporto ar pašto paslaugų srities perkančiųjų subjektų, įstatymas (*2017-05-02, Nr. XIII-328, paskelbta TAR, 2017-05-04, Nr. 7551*).

8. Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatymas (*Žin. 2000, Nr. 64-1914; Žin. 2000, Nr.68-0 ir vėlesni pakeitimai*).
9. Lietuvos Respublikos asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymas (*Žin. 1996, Nr. 63-1479, Nr. X-1444, 2008-02-01, Žin. 2008, Nr. 22-804 ir vėlesni pakeitimai*).
10. Lietuvos Respublikos civilinis kodeksas (*Žin. 2000, Nr. 74-2262; Žin. 2000, Nr.77-0; Žin. 2000, Nr.80-0; Žin. 2000, Nr.82-0*).

Kiti šaltiniai

1. Europos Sąjungos Teisingumo Teismo 1986 m. birželio 24 d. sprendimas Nr. 53/85, *AKZO Chemie ir AKZO Chemie UK prieš Komisiją*.
2. Europos Sąjungos Teisingumo Teismo 2004 m. balandžio 29 d. sprendimas byloje Nr. C-496/99, *Komisija prieš CAS Succhi di Frutta P.*
3. Europos Sąjungos Teisingumo Teismo 2008 m. vasario 14 d. sprendimas byloje Nr. C-450/06, *Varec*.
4. Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2006 m. rugsėjo 20 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-499/2006.
5. Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2013 m. birželio 25 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-340/2013.
6. Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2012 m. birželio 26 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-350/2012.
7. Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2012 m. birželio 26 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-326/2012.
8. Lietuvos apeliacinio teismo 2012 m. gegužės 3 d. nutartis civilinėje byloje Nr.2A-1514/2012.
9. Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2013 m. spalio 18 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-495/2013.
10. Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2014 m. spalio 27 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-447/2014.

11. Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2015 m. kovo 4 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-122-690/2015.
12. Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2016 m. vasario 5 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-7-6-706/2016.
13. Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2016 m. gruodžio 29 d. nutartis civilinėje byloje Nr. e3K-3-577-415/2016.
14. Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2017 m. birželio 30 d. nutartis civilinėje byloje Nr. e3K-3-301-469/2017.
15. Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2017 m. lapkričio 30 d. nutartis civilinėje byloje Nr. e3K-3-354-690/2017.
16. Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2018 m. sausio 4 d. nutartis civilinėje byloje Nr. e3K-3-16-378/2018.
17. Lietuvos apeliacinio teismo 2012 m. gegužės 3 d. nutartis civilinėje byloje Nr.2A-1514/2012.
18. Andrecka, M. Framework Agreements: Transparency in the Call-off Award Process. *European procurement and public private partnership*. 20015, 10(4): 231-242.
19. Arrowsmith, S. *The Law of Public and Utilities and Procurement*. London: Sweet & Maxwell, 2005, p. 436.806.
20. Kenstavičius, D. Konfidencialumo reikalavimų teisiniai pagrindai viešuosiuose pirkimuose. *Jurisprudencija*. 2014, 21(3): 803–821.
21. Lastauskienė, G. Rudauskienė, R. Viešųjų pirkimų skaidrumas kaip įstatymų leidėją saistantis principas. *Teisė*. 2015, ISSN 1392-1274, 71-95.
22. Soloveičikas, D. Viešųjų pirkimų principai: jų taikymas remiantis Europos Teisingumo Teismo ir Lietuvos teismų praktika. *JUSTITIA* 2008 m. Nr. 3 (69), p. 27-40.
23. Timothy, M. Should the United States Incorporate the Procurement Integrity Act into Its Free Trade Agreements: A Look at the Australian-United States Free Trade Agreement. *Southwestern Journal Of International Law*. 2010, 17 (1): 127.
24. Viešųjų pirkimų tarnybos konsultacija „Kaip turi būti suprantamas konfidencialumas viešuosiuose pirkimuose?“. Prieiga per internetą:

<https://klausk.vpt.lt/hc/lt/articles/115005730625-Kaip-turi-b%C5%ABti-suprantamas-konfidencialumas-vie%C5%A1uosiuose-pirkimuose-> [interaktyvus] [žiūrėta 2017 m. gruodžio 7 d.].

SUMMARY

The article contains a detailed analysis of the legal regulation of confidentiality assurance requirements or, in other words, the obligation to protect confidential information during public procurement: the legal regulation of the European Union as well as the provisions of the implementing law on Public Procurement are analysed and an assessment of these provisions in scientific legal literature is provided. After analysing the aforementioned legal regulation, it is concluded that the legal regulation of the European Union that presupposes the primary conclusion that contracting authorities must ensure in all cases the protection of information transferred to them by suppliers and defined as confidential by the suppliers only applies if the national legal regulation implementing this regulation does not stipulate otherwise. An assessment of the national legal regulation, inter alia, a comparison of the provisions of Public Procurement that were valid before 1 July 2017 with the provisions of the Law on Public Procurement that came into force on 1 July 2017 shows that the national legal regulation of the Republic of Lithuania regarding the protection of confidential information during public procurement is becoming stricter, i.e. the Law on Public Procurement provides not only for the protection of confidential information as such, but it also defines which information may be considered confidential and vice versa, which information is not regarded as confidential during public procurement even if the supplier indicated that the information is allegedly confidential.

Further, the article analyses specific types of information that may be considered confidential, i.e. trade (business) secret and confidential aspects of a proposal; the notion and the characteristics of the specified information are discussed. In addition, the notion, characteristics, and analysis of information that cannot be considered confidential during public procurement are presented and it is clearly indicated that the entire proposal cannot be regarded as confidential under any circumstances. It is also emphasised that the list of information that cannot be considered confidential (with certain exceptions) provided in the Law on Public

Procurement is not final. Any other information, even though it is not directly referenced in the law, will not be regarded as confidential either unless the supplier provides proof confirming the need for ensuring data confidentiality during public procurement.

After the analysis of the notion of confidential information, entities of confidential information and their rights and obligations are analysed. It is determined that the main entity with the most rights and obligations according to the confidentiality legal regulation is the owner of confidential information, i.e. the supplier participating in public procurement because the assessment of any information as confidential or non-confidential is possible only if the supplier specifies the confidentiality of the information. If the supplier states and explains in the proposal that information given in the proposal is confidential, the contracting authority as well as the public procurement commission of the contracting authority, its members or experts and other persons cannot disclose this information to third persons. In other words, the specified entities are obligated to ensure proper and sufficient protection of the supplier's confidential information, i.e. information labelled as confidential by the supplier cannot be given to third persons who ask for it. However, it is emphasised that this obligation is not limitless: although qualification of information as confidential primarily depends on the supplier's instruction in this regard in the proposal, such an instruction of the supplier is not as such obligatory for the contracting authority; therefore, cases when the contracting authority may ignore the supplier's instruction are described in the article in detail.

Finally, it is stated on the page that the protection of confidential information during public procurement has limits that are primarily based on the requirements of the transparency principle. Public procurement under market economy conditions is impossible without transparent implementation as a direct precondition for fair and equitable competition. Transparency is often regarded as a means of ensuring the same view of contracting authorities acting in compliance with legal requirements on suppliers' proposals without prioritising any of them. Therefore, legal regulation of public procurement must ensure transparency to the extent sufficient for the suppliers to compete with one another effectively, to protect infringed rights, to prevent corruption, and for the public concerned to exercise the right to receive information. One of the main means of implementing the transparency principle and the suppliers' right to effective protection of rights is the suppliers' right to familiarise themselves with the proposals of other

suppliers. It is obvious that when suppliers seek to familiarise themselves with information comprising the proposals of other suppliers and to evaluate, including, but not limited to, the accuracy and regularity of decisions made by the organisation, two values protected by the Law on Public Procurement, namely the right to sufficient information as a form of expression of the transparency principle and the right to the protection of confidential information, collide.

The connection between the right to sufficient information as a form of expression of the transparency principle and the right to the protection of confidential information is examined in the article and it is concluded that the confidentiality of information determining the obligation of the contracting authority and persons concerned not to disclose such information to third persons and the restriction of the right of other suppliers participating in the procurement to information is set only in justified cases, when the supplier actually and not merely formally explains the necessity of ensuring confidentiality of information.

KEY WORDS

Public procurement, confidentiality, transparency principle, competition.